

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

EUROZÓNA+

Přehled ekonomických událostí v EU

za období od 16. 12. do 31. 12. 2018

Eurozóna+ č. 34/2018
prosinec 2018
autor: Tereza Krček

Obsah:

OBCHODNÍ DOHODA EU A JAPONSKA	3
HOSPODÁŘSKÉ SANKCE VŮČI RUSKU	3
RÁMEC PRO ŘEŠENÍ ŠPATNÝCH ÚVĚŘŮ	3
BOJ PROTI PRANÍ ŠPINAVÝCH PENĚZ A FINANCOVÁNÍ TERORISMU.....	4
ALTERNATIVNÍ AKČNÍ PLÁN PRO BREXIT.....	4
ITÁLIE SCHVÁLILA NOVÝ ROZPOČET PRO ROK 2019	5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: EUROZÓNA+
Název: Přehled ekonomických událostí v EU	Typ edice: online, ISSN 2533-4158
Autoři: Krček, T.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=12
Číslo: Eurozóna+ č. 34/2018	První vydání edice: leden 2012
Datum: prosinec 2018	Frekvence vydání edice: 2x měsíčně
Klíčová slova:	Zaměření: aktuální přehled ekonomických událostí v EU
AML, brexit, bankovní unie, špatné úvěry, Itálie, rozpočet, italský rozpočet, EPA	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Obsah:

OBCHODNÍ DOHODA EU A JAPONSKA	3
HOSPODÁŘSKÉ SANKCE VŮČI RUSKU	3
RÁMEC PRO ŘEŠENÍ ŠPATNÝCH ÚVĚŘŮ	3
BOJ PROTI PRANÍ ŠPINAVÝCH PENĚZ A FINANCOVÁNÍ TERORISMU	4
ALTERNATIVNÍ AKČNÍ PLÁN PRO BREXIT.....	4
ITÁLIE SCHVÁLILA NOVÝ ROZPOČET PRO ROK 2019.....	5

Obchodní dohoda EU a Japonska

Obchodní dohoda o hospodářském partnerství (EPA) mezi EU a Japonskem vstoupí v platnost 1. února 2019. Rada přijala rozhodnutí o uzavření EPA, stejně jako Japonsko oznámilo proces dokončení procesu ratifikace dohody. Dohoda o hospodářském partnerství (EPA) patří mezi **největší obchodní dohody uzavřené ze strany Evropské unie**. Jakmile vstoupí v platnost, **odstraní se 99 % sazeb uvalených na vývoz zboží do Japonska**. Díky dohodě vzniknou nové příležitosti pro zemědělský vývoz EU, eliminují se stávající japonské tarify na vybrané druhy zboží (například sýry, víno). Dále dohoda na japonských trzích ochrání práva duševního vlastnictví EU, v neposlední řadě otevře trhy se službami a zlepší přístup k japonským zakázkám pro evropské společnosti.¹

Hospodářské sankce vůči Rusku

Rada **prodloužila hospodářské sankce vztahující se na vybrané oblasti ruského hospodářství až do 31. července 2019**. Sankce se pojí s prováděním minských dohod a byly prodlouženy proto, že v této problematice **nenastal žádný pokrok**. Rozhodnutí přijala Rada jednomyslně písemným postupem. Sankce se zaměřují na odvětví energetiky, obrany, oblast dvojího užití a na finanční sektor. **Sankce byly zavedeny 31. července 2014 jako reakce na jednání Ruska, které destabilizovalo situaci na Ukrajině, v září téhož roku byly sankce zpřísněny**. Sankce znemožňují přístup na kapitálové trhy EU pro pět významných ruských finančních institucí ve většinovém vlastnictví státu, tři významné energetické společnosti a tři společnosti z oblasti obrany. Na obchod se zbraněmi se vztahuje zákaz vývozu i dovozu. Rusko má **přístup k citlivým technologiím, které by mohlo využít na těžbu a průzkum ropy, značně omezen**. Mimo jiné bylo zavedeno opatření, které zakazuje vydávat víza vybraným osobám. Evropská rada uvedla, že platnost sankcí se váže k úplnému provedení minských dohod, k němuž mělo dojít 31. 12. 2015. Ale proto, že k němu nedošlo, setrvávají sankce v platnosti i nadále.²

Rámc pro řešení špatných úvěrů

Rada a Evropský parlament schválily **rámec pro řešení špatných úvěrů bank (NPL)**. Návrh uvedený Komisí již v březnu roku 2018 má za cíl vytvořit rámec, který vede banky k větší

¹ European Commission: EU-Japan trade agreement will enter into force on 1 February 2019, 21. 12. 2018, [cit. 25. 12. 2018], Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/12/21/eu-japan-trade-agreement-will-enter-into-force-on-1-february-2019/>

² European Commission: Russia: EU prolongs economic sanctions by six months, 21.12.2018, [cit. 22. 12. 2018], Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/12/21/russia-eu-prolongs-economic-sanctions-by-six-months/>

obezřetnosti a k lepšimu vyrovnání se se špatnými úvěry. Cílem je nejen vyrovnat se s nepříznivou situací, ale také **snížit pravděpodobnost špatných úvěrů v budoucnu**. Dohoda o úvěrech v selhání významně přispěje k rychlému dokončení bankovní unie. Banky by si měly vymezit finanční prostředky k tomu, aby z nich **mohly splácet špatné úvěry**. Díky tomu se nebudou hromadit nevykonné expozice v bankovních rozvahách, banky budou moci financovat ekonomiku a podpoří se růst.³ Opatření stanoví požadavky na vyčlenění dostatečných vlastních zdrojů. Poslední roky je situace v oblasti bankovního sektoru příznivější, bilance bank je udržitelnější, ale chybí pojistka, která by zabránila akumulaci špatných úvěrů.⁴ Již v říjnu 2018 schválila Rada přísnější kapitálové požadavky na banky, které měly ve svých rozvahách úvěry v selhání.⁵ Co jsou to špatné úvěry? Špatný úvěr je podle evropských orgánů takový, kdy dlužník není schopen splácet svou půjčku po dobu 90 dní. Dlužník (fyzická i právnická osoba) se do takové situace může dostat například v době hospodářské krize.⁶

Boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu

Rada se dohodla na stanovisku k posílení bankovního dohledu v oblasti boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu. **Evropský bankovní úřad (EBA) bude mít rozšířené pravomoci**. Díky dohodě by měla být **efektivně uplatňována pravidla proti praní špinavých peněz a financování terorismu ve všech členských státech EU**. Zároveň mezi sebou mají spolupracovat příslušné úřady. Velkou slabinou v systému, který EU v boji proti praní špinavých peněz a financování terorismu funguje, je právě spolupráce příslušných úřadů. Je potřeba, aby se pravidla, která byla v této problematice nastolena, řádně dodržovala ve všech členských státech EU. Evropská pravidla proti praní špinavých peněz a financování terorismu se v posledních letech výrazně posílila, přičemž od roku 2015 byly přijaty hned dvě po sobě jdoucí reformy. Poslední změna směrnice (v pořadí pátá AMLD) byla přijata v dubnu 2018 a na vnitrostátní úrovni má být transponována do ledna 2020. Pravidla budou přijata po dosažení dohody s Evropským parlamentem.⁷

Alternativní akční plán pro brexit

Na schválení smlouvy o brexitu ze strany Británie se prozatím čeká, avšak většina poslanců kompromisní návrh odmítá. Nejkontroverznější téma je stále území Severního Irska a Irska, kdy mezi státy dle smlouvy nevznikne tvrdá hranice. Dolní sněmovna bude o smlouvě o brexitu

³ Evropská komise: Nová dohoda na úrovni EU pomůže předcházet hromadění nesplácených úvěrů, 18. 12. 2018, [cit. 25. 12. 2018], Dostupné z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6786_cs.htm

⁴ Non-performing loans: political agreement reached on capital requirements for banks' bad loans, 18. 12. 2018, [cit. 22. 12. 2018], Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/12/18/non-performing-loans-political-agreement-reached-on-capital-requirements-for-banks-bad-loans/>

⁵ Rada Evropské unie: Úvěry se selháním: Rada schválila postoj ke kapitálovým požadavkům na špatné úvěry bank, 31. 10. 2018, [cit. 22. 12. 2018], Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2018/10/31/non-performing-loans-council-approves-position-on-capital-requirements-for-banks-bad-loans/>

⁶ Co jsou to špatné úvěry?, 12. 9. 2018, <https://www.bankingsupervision.europa.eu/about/ssmexplained/html/npl.cs.html>

⁷ European Commission: Anti-money laundering: Council agrees position on reinforced supervision for banks, 19. 12. 2018, [cit. 25. 12. 2018], Dostupné z <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/12/19/anti-money-laundering-council-agrees-position-on-reinforced-supervision-for-banks/>

hlasovat 14. ledna 2019.⁸ **Evropská komise zahájila výkon alternativního akčního plánu pro brexit bez dohody.** Nový balíček skrývá **14 opatření pro vybrané oblasti, které by mohly v případě brexitu bez dohody výrazně ohrozit podniky nebo občany členských států EU-27.** Mezi vybrané oblasti patří služby ve finančním sektoru, letecká doprava, celnictví, politika v oblasti změny klimatu. Opatření, které se Komise rozhodla přijmout, označila za naléhavé. Od 30. března 2019 by se mohla tato alternativní opatření uplatňovat. Nastane-li brexit bez dohody, **poraží se omezit největší škody, které by mohly v těchto sektorech nastat.** Dopady nastalé brexitem se nezmírní, ale poraží se chránit zájmy EU. Mezi zásadní body patří například **práva občanů na pobyt a koordinace sociálního zabezpečení.** Ke dni vystoupení Velké Británie z EU by měly zaujmout **členské státy k občanům Spojeného království velkorysý přístup.** Předpokladem tohoto přístupu je jistá reciprocita ze strany Spojeného království, které totožný přístup zachová k občanům EU ve své zemi. Členské státy dle Komise musí zajistit, aby občané Spojeného království, kteří legálně žijí v EU, **po vystoupení byli i nadále chápáni jako osoby s legálním pobytem.** Členské státy mohou udělovat povolení k dočasnému pobytu. Komise zatím přijala návrh nařízení, dle kterého se občané Spojeného království zbavují vízové povinnosti. **Členské státy musí zajistit právní jistotu a ochranu práv pro tyto občany po brexitu.**⁹

Itálie schválila nový rozpočet pro rok 2019

Itálie schválila definitivně rozpočet na rok 2019. Zákon podpořily obě komory parlamentu, s hlasováním o rozpočtu se hlasovalo zároveň o důvěře vládě premiéra Conteho. Dle italské ústavy musí být schválen rozpočet do konce kalendářního roku, což se nakonec podařilo. **V původním návrhu, který byl Itálii ze strany Evropské komise vrácen, byl započítán schodek ve výši 2,4 % HDP,** tedy trojnásobek v porovnání s návrhem předchozí vlády. Itálie vyjednala s **Evropskou komisí kompromis na hranici 2,04 procenta HDP.** Pierre Moscovici, evropský komisař pro hospodářské a měnové záležitosti, daně a cla, uvedl, že dodržování rozpočtu Itálie bude pečlivě sledovat.¹⁰

⁸ Do brexitu zbývá sto dní a dohoda stále není. Zde je pět scénářů, co bude dál, 19. 12. 2018, [cit. 25. 12. 2018], Dostupné z: <https://www.e15.cz/zahranicni/do-brexitu-zbyva-sto-dni-a-dohoda-stale-neni-zde-je-pet-scenaru-co-bude-dal-1354795>

⁹ Evropská komise: Evropská komise realizuje v konkrétních odvětvích alternativní akční plán pro brexit bez dohody, 19. 12. 2018, [cit. 30. 12. 2018], Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6851_cs.htm

¹⁰ Itálie schválila rozpočet na příští rok. Pozitivní dopady ucítíme již brzy, prohlásil premiér Conte, 30. 12. 2018, [cit. 30. 12. 2018], Dostupné z: <https://www.e15.cz/zahranicni/italie-schvalila-rozpocet-na-pristi-rok-pozitivni-dopady-ucitime-jiz-brzy-prohlasil-premier-conte-1354983>